

Total No. of Printed Pages—4

2 SEM FYUGP VAC3

2024

(May/June)

ENVIRONMENTAL SCIENCE

(Value Added Courses)

Paper : VAC3

Full Marks : 40

Pass Marks : 12

Time : 2 hours

*The figures in the margin indicate full marks
for the questions*

1. তলত দিয়া প্রশ্নসমূহৰ উত্তৰ লিখা : 1×5=5

Answer the following questions :

(a) 'পৰিবেশ' বুলিলে তুমি কি বুজা ?

What do you mean by 'environment'?

(b) গোলকীয় উষ্ণতা বৃদ্ধি কি ?

What is global warming?

(c) 'Red Data Book' আৰু 'IUCN'ৰ মাজত সম্পর্ক
কি ?

What is the relation between 'Red Data
Book' and 'IUCN'?

(2)

(d) বন্যপ্রাণী সংৰক্ষণ বুলিলে তুমি কি বুজা ?
What do you mean by wildlife conservation?

(e) বসুন্ধৰা দিবস পালন কৰা দিনটো উল্লেখ কৰা ।
Mention the date on which World Earth Day is celebrated.

2. তলত দিয়া প্ৰশ্নসমূহৰ চমু উত্তৰ লিখা (যি কোনো চাৰিটা) :
2×4=8

Answer the following questions in short (any four) :

(a) বৰষুণৰ পানী সংৰক্ষণ কি ?
What is rainwater harvesting?

(b) উপযুক্ত উদাহৰণসহ বহিঃস্থান সংৰক্ষণৰ বিষয়ে লিখা ।
Write *ex-situ* conservation with a suitable example.

(c) আৰ্জনা ব্যৱস্থাপনা বুলিলে তুমি কি বুজা ?
What do you mean by waste management?

(d) সেউজগৃহ পৰিঘটনা কি ?
What is greenhouse effect?

(e) বেড ডাটা বুক কি ?
What is Red Data Book?

(3)

3. চমু টোকা লিখা (যি কোনো তিনিটা) : 4×3=12

Write short notes on (any three) :

(a) জলবায়ু পৰিৱৰ্তন
Climate change

(b) আৱাসস্থান সংৰক্ষণ
In-situ conservation

(c) ভূমি অৱনতি
Land degradation

(d) পৰিৱেশ বিজ্ঞানৰ পৰিসৰ
Scopes of environmental studies

(e) বায়ু প্ৰদূষণ
Air pollution

4. বহনক্ষম ব্যৱস্থাপনাৰ কৌশলসমূহ বৰ্ণনা কৰা । 5
Explain about the strategies of sustainable development.

5. ভূ-পৃষ্ঠ জলৰ গুৰুত্ব আৰু ইয়াৰ প্ৰদূষণৰ কাৰকসমূহ বৰ্ণনা কৰা । 5
Explain the importance of surface water and causes for its pollution.

(4)

অথবা /Or

নগৰীয়া আৰু উদ্যোগখণ্ডৰ আৰজনাৰ উৎস কি কি আৰু ইয়াক কেনেকৈ প্ৰবন্ধন কৰিব পাৰি, বৰ্ণনা কৰা।

Explain various sources of waste in urban and industrial sectors and how they can be properly managed.

6. বন্যপ্ৰাণী ৰক্ষণাবেক্ষণৰ বিভিন্ন পদ্ধতি আৰু ইয়াৰ সংৰক্ষণৰ বিষয়ে লিখা।

5

Discuss various methods to protect wildlife and their conservation.

অথবা /Or

মানুহ আৰু বন্যপ্ৰাণী সংঘাত প্ৰশমনৰ পদ্ধতিবোৰ কি কি ?

What are the ways to mitigate human-wildlife conflict?

***